

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Vse pošiljate, (dopisi in reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Rotovška cesta št. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 v. Naročnina se vplačuje vnaprej. Posamezna številka stane 10 vinarjev.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Boj za železnične vozne listke na Koroškem.

Po celi Koroški divja sedaj boj za železnične vozne listke. Vse junaško Nemštvo se je dvignilo, da brani koroško deželo pred posvojenjem; na mnogoštevilnih shodih se obsoja najnovejši, do skrajnosti nevarni jugoslovanski napad na Koroško; celovski mestni svet je imel protestno sejo in vse nemško časopisje od Adrije do Dunaja renči in vpije.

Toda zakaj gre pri tej »jugoslovanski nevarosti«, tem boju za železnične vozne listke? Na celovškem kolodvoru so vpeljali nekateri prenapeti nižji nemški uradniki in uradnice navado, da Slovenec ni dobil na slovensko zahtevo odobrenja listka. Višji uradniki so to postopanje vodnega listka in višji uradniki so to postopanje odobraval. Slovenec je zgubil pravico do vožnje po železnici, ako ni mogel ali ni hotel zahtevati voznega listka v nemškem jeziku.

In ravno vsled tega, ker nemški uradniki in uradnice na celovškem kolodvoru nalašč niso hoteli dajati na slovensko zahtevo voznih listkov, so se godile na tem kolodvoru zadnja leta naravnost škandalozne stvari. Zgodilo se je, da se je potnik, ki so zahtevali na celovškem kolodvoru vozni listek v slovenskem jeziku, kratkoma izročilo mestni policiji, ki je te »zločinca« iz enega ali drugega vzroka vtaknila v mestno kajho. Zadostovalo je, da si rekel mesto »Marburg« Maribor, mesto »Lai-bach« Ljubljana — in že si bil izzivač, že si motil javni red in mir. In vendar je tretjina Koroške slovenska, in vendar stanujejo okrog Celovca Slovenci in imajo vse postaje od Beljaka in Celovca proti Podrožici in Jesenicam dvojezične napise!

Take razmere so bile vendar nevdržljive. Celo sedanja nemški železnični minister Forster, ki je drugače nemški kot hudič nemški nacionalec, je končno moral uvideti, da Slovenci niso kaki Culukafri brez državljanskih pravic in da »nemški značaj« Celovca kakor celovškega kolodvora ne bode prav nič trpel, ako se ukaže uradnikom in uradnicam celovškega kolodvora, da poznajo slovenska imena železničnih postaj na Slovenskem in da dajo na slovensko zahtevo vozni listek. Tako težko in trudapolno to delo v resnici ni. No in ker se v Celovcu dobe vozni listki celo na italijansko zahtevo, se je vendar železnično ministertvo po večletnem študiju predmeta(!) odločilo dati Slovence pravico, da dobe za svoj denar na Slovenskem v slovenskem jeziku železnične vozne listke. In ukazalo je junaškim boriteljem »nemškega značaja« mesta Celovca na celovškem kolodvoru, da vbodoče ne smejo več Slovencev zmerjati za opice in svinje, ako hočejo dati državni železnici zaslužka, temveč da jim morajo prodati vozni listek.

In tu je bil ogenj v strehi! Celovec in celi nemški del koroške dežele nista mogla kratkoma razumeti, kako da si je železnično ministertvo s svojim hudo nemškim ministrom upalo zadati koroškemu, da, celemu avstrijskemu Nemštvu tako težek udarec! Koroški Nemci niso mogli razumeti, kako da vbodoče slovenska govorica na celovškem kolodvoru ne bo

več veljala za uradno razžaljenje časti in veleizdajstvo! Celovška mestna občina je to žalostno dejstvo na ta način dognala, da je dala po svojih uslužbencih zahtevati vozne listke v slovenskem jeziku. In — dobila jih je. Torej neverjetna novica, ki je došla celovškim nemškim čuvanjem na ušesa, je bila resnična, strašen jugoslovanski napad na koroško Nemštvo razkrinkan. Prosim vas: ob istem času, ko se je zaplankalo vojvodski prestol na Gosposvetem polju, da bi ga letos, ob 500letnici zadnjega slovenskega ustoličenja koroških vojvod, ne uzrlo kako slovensko oko in bi ne prišel kak slovenski človek na misel, da gredo Slovincem na Koroški in Štajerski ob istem času je nemški železnični minister sveti nemški stvari v posmeh »poslovenil« celovski kolodvor.

Ples se je začel. Sklicani so bili »obrambni shodi« v Celovcu, Beljaku, Št. Vidu, Volšperku: na vseh teh shodih si je na ducate navdušenih govornikov brusilo jezik o »slovenski nevarnosti«, o »jugoslovanskih veleizdajalcih«, o »sovražnikih države« in kar je še takih besed — napadalo se je vlado in železničnega ministra, klicalo se je na boj vse koroško Nemštvo. In vse to zaradi tega, ker dobi odslej na celovškem kolodvoru Slovenec za svoj denar na slovensko zahtevo vozni listek in ga za ta zločin več ne zaprejo.

Pametnemu človeku je vpricho takih dogodkov težko ostati resnemu. A tudi mirnemu in ravnodušnemu, če vidi, kako zagrizeno se borijo Nemci proti najnaravnnejšim našim boricam. Opisali smo boj za slovenske železnične vozne listke na Koroškem zato, da vidi vsak priprost naš človek, s kakimi zagrizenci in norci imamo v našem narodnem boju opraviti.

K Praprotnikovi 40letnici.

V Mozirju je praznoval Franc Praprotnik 40letnico svojega učiteljevanja. Ob tej priliki bi rad spominjal rojake, kaka škoda je, da deželna šolska uprava ni postavila tega moža na mesto, raz katero bi mogel uplivati na svoje mlajše tovariše — ljudske učitelje. Je pač bil Slovenec in naši duhovniki ne izrabljajo svoje večjega upliva, da bi rojakom, ki bi nam čast delali na odličnih mestih, pripravljali taka mesta. Ne vem, kako politično smer je čislal Praprotnik, 43 let se nisva videla in vprašal nisem drugih, ali je naprednjak, klerikalec, soc. demokrat; mislim sem vedno, da bodi človek v vsaki stranki, če se sploh zanima za politiko, mož. Vem pa, da je Praprotnik gotovo ljubeznjiv prijatelj naše mladine in da bo tudi v danem mu ožjem krogu kot učitelj na kmetih uplival v širšem krogu blagotvorno. Nisem se varal. Morda bi bil Praprotnik postal slovenski Pestalozzi, ako bi stopil v živahnije življenje in kaj pisal. V svojem ožjem krogu si ga mislim takega, kakor je bil ta Švicar. Praprotnik je bil eden najboljših svoječasnih gimnazijcev. Tri leta je bil bogoslovec in kakor so ga ocenjevali njegovi tovariši, eden boljših. Dovršil je odlično bogoslovje. Pred blagoslovom pa je ušel in postal ljudski učitelj. Ako bi postal duhovnik, bi prišel pri vsej svoji skromnosti na

visoko mesto cerkvene hierarhije. Praprotnik je bil že kot absolviran gimnazijec vsestransko izobražen mladenič. Bogoslovnih nauk gotovo ni »piflal«, ampak res študiral. Praprotnik se ni zadovoljil z bodisi katerim »napiflanim« naukom. Bil je gojenec bivšega dijaškega konvikta Maksimiljanum Victorinum v Celju. V njem ga je predstojnik tega inštituta, profesor Krušič postavil za prefekta višjih gimnazijcev. Seveda smo gojenci tega inštituta včasih stopili čez ojnjo. Kot prefekt bi moral Praprotnik, da je vstrel predpisom za prefekte, kako nerednost javiti profesorju Krušiču. Vedel je, da ta plemenitnik mej tedanjimi slov. duhovniki nobenemu nas fantov ne bo škodoval, imel nas je Krušič vse rad in stal odgojitelj na višjem stališču; sicer pa kaj hudo nerednega tudi nismo uganjali, ali Praprotnik mu ni nikdar naznanil kaj, dasi smo mu povedali vse, kam smo šli kak večer, ko smo mislili, da je profesor že šel spat, in kaj smo uganjali in kedaj kaj podnevi. Profesor Krušič je pa od družih kaj zvedel in enkrat pred višjimi razredniki karal Praprotnika, da ne stori svoje dolžnosti kot prefekt. Praprotnik mu je ravnodušno odgovoril, da nikdar ne bode denunciral in posebno ne svojih tovarišev, da se zahvali za čast prefekta; on hoče zapustiti inštitut s čisto dušo. Krušiču se je seveda to dopadlo — zbrisal si je oko — in Praprotniku rekel, da svojega karanja ni mislil žalilno za Praprotnika in za njegove tovariše, rekel dalje, da ne sprejme Praprotnikove demisije in nam vsem dejal, da naj se ravnamo po tem prefektu in mu ne delajmo težkega srca.

To dogodnico sem navedel, ker nam kaže Praprotnika — mladeniča kot pošteno, lepo svoje življenje kot ljudski učitelj dober prijatelj posebno kmetski mladini, za katero se brigati nimata časa naš kmet in kmetica. V Gradcu niso poznali tega moža, bil je Slovenec, v Mariboru so ga poznali, pa ga niso hoteli poznati. Prišel bi bil mož na mesto, na katerem bi izgojeval mlajše tovariše. Samo z znanjem, izobrazbo, katero je pridobil kot gimnazijec in bogoslovec, bi bil eden najboljših učiteljev na učiteljski pripravnici. Pa je bogoslovje zapustil — šel ven, kakor naš rojak dr. Zmavec in drugi, kateri so kot dovršeni bogoslovci in že duhovniki sedaj advokati — in takim ljudem se ne prizanaša. Kak rojak na višjem mestu duhovniške lestve bi moral misliti na svoj ubogi narod in bi moral svoj upliv uporabljati, da se taki možje kakor Praprotnik, postavijo v širši delokrog. Ljudski učitelj je važen človek, je gotovo najvažnejših eden v družbi, ali mej temi učitelji se nahaja kateri, ki bi koristil več v širšem delokrogu. Mislim, da bi bil Praprotnik najboljši učitelj na kaki ljudski visoki šoli, kakor jih imajo srečni danski kmeti. On bi razumel, kar imajo pred očmi danski učitelji ljudskih visokih šol: »Mladina naj si postavlja temelj za bogato poznejše življenje, ona naj v sebi stvarja višjo človečnost, ona naj črpa veselje do življenja, umetnosti, lepote, znanstva in s tem zida stopnice, po katerih zamore svojo pot hoditi pozneje v delu za življenje tako, kakor bi hodila h kakemu praznikovanju.«

Dr. Slanc.

Podružnica ljubljanske kreditne banke v Celju.

Delniška glavnica 8 milijonov kron.

Rezervni zaklad čez 1 milijon kron.

Centrala v Ljubljani, podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica.

Eskomtira menice pod najkulantnejimi pogoji. — Otvarja tekoče in čekovne račune. — Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga brez odpovedi po 4 1/2 %. — Večje vloge na tekočem računu proti odpovedi obrestuje po 4 3/4 % od dne vloge do dne dviga. — Prodaja srečke na obroke kakor tudi promese za vsa žrebanja.

Štajerske novice.

Uredništvo in upravništvo »Nar. Lista« se nahajata prej ko slej v Celju, Rotovška ulica št. 3, le tiska se list v Ljubljani. Pošiljajte zato dopise, inseratna naročila in denar v Celje.

Preselitev c. kr. okrožnega sodišča v Celju. Vsled stavbe novega sodnega poslopja se preselili c. kr. okrožno sodišče v Celju in del jetnišnice v Grofijo in v staro ljudskošolsko poslopje, Šolska ulica 15 in 17. Preiskovalni sodniki okrožne sodnije bodo uradovali v prostorih c. kr. okrajnega sodišča v Celju na rotovžu. Preselitev se prične z 20. t. m. Uradno poslovanje se med selitvijo ne prekine.

Osebnne spremembe na celjski davkariji. Ker je davčni nadoskrbnik Leopold Hasenbühl stopil v pokoj, je imenovan za uradnega vodjo Jož. Kuss, za kontrolorja pa J. Klementschič (pazite, da se ne zadavite!)

Spremembe na poštne uradu. Od 19. julija naprej je celjski poštni urad ob nedeljah in praznikih popoldne zaprt za stranke. V brzojavnih in telefonskih urah pa ni nobene spremembe, tako da se bo brzojava in telefona zamoglo občinstvo ob nedeljah in praznikih celi dan posluževati.

Iz Celja. Na višji gimnaziji so se vršili zrelostni izpiti od 10. do 15. julija. Od Slovencev jih je napravilo izpit s povoljnim uspehom 10, 1 z odliko; eden je padel in eden dela izpit zaradi bolezni na jesen. Slovenski abiturijenti so gg. A. Brenčič (z odliko), Ernest Gorišek, Janko Hameršak, Janko Hočevar, Josip Koželj, Bogdan Kurbus, Josip Ludvig, Martin Pavlič, Vinko Rojnik, Anton Simonišek in Anton Vrečko.

Iz Celja. Lani in letos se je zidalo na Otoku veliko novo poslopje za višjo gimnazijo. Pri oddaji del se ni upoštevalo niti enega slovenskega obrtnika. Sedaj je na vrsti stavba justične palače. Ali se bode ponovilo isto preziranje slovenskih obrtnikov? Pravijo, da imamo ministra javnih del, ki se čuti Slovana; ali se ne bi mogel pri oddaji teh del povspeti vsaj do objektivnosti? In pravijo tudi, da imamo nekake poslance na Sp. Štajerskem, ki se štejejo za Slovence; ali so jim take zadeve, kjer gre za precejšnje vsote denarja, neznane ali premalenkostne?

Podružnica Rdečega križa za celjski okraj je postavila po en rešilni voz v Laški trg in Trbovlje.

Južnoštajerska hranilnica v Celju razpisuje rok za podelitev podpor in ustanov cesarja Franc Jožefa I. za revne dijake in učence katekole šole ali učnega zavoda, ali absolvirane visokošolce, dokler ne dobe plačane službe, ki so pristojni v okrajih Šoštanj, Sevnica, Gornji-

grad, Šmarje pri Jelšah ali Vransko do dne 15. avgusta 1914. Dosedanji štipendisti morajo na novo prositi. Prošnjam je priložiti: 1. Domovnico. 2. Ubožno spričevalo. 3. Spričevalo zadnjega polletja, ki mora dokazati najmanj prvi napredovalni red. Nekolekované prošnje naj se vložijo pri Južnoštajerski hranilnici v Celju.

Iz Teharja pri Štorah. Zaradi splošnega žalovanja niso zažgali tukajšnji rodoljubi običajnega kresa pri sv. Ani v proslavo slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Na mesto kresa se je vršila zbirka darov v prid prekristni šolski družbi. Po 1 K so prispevali: gg. J. Šušterč, M. Stojan, I. Cajhen, F. Gorogranc, J. Bucej, Kavčič, B. Sodin, Dobrotinšek, Sparhakelj, J. Kus, neimenovani; ga.: Sodin (Koželj), Gorsky; ge.: B. Zupanek, L. Fischer, J. Tratnik, P. Gajšek; po 50 v: ga. Jošt, ge. Sajovic, ge. Zelič, ga. Presker, g. Jezovšek; po 40 v: gg. Zupanc, neimenovani, Stor. Stiglic, Luževič, Fendre, Reicher; po 20 v: gg. Škorjanc, Uršič; g. Lovro Šah 1 K 20 v, g. Kresnik 60 v, g. Delakorda 2 K; skupno torej 26 K 50 v.

Šoštanski Sokol. V nedeljo 26. 7. vsi na naš sokolski dan v Šoštanj!

Upravništvo Spodnještajerske jubilejske ustanove razpisuje rok za podelitev podpor iz te ustanove za revne slovenske dijake in neplačane kandidate javnih služb, do dne 15. avgusta 1915. Prošnjam morajo biti priložena: 1. Domovnica. 2. Ubožno spričevalo. 3. Spričevalo zadnjega polletja, ki mora dokazati najmanj prvi napredovalni red. Nekolekované prošnje naj se vložijo pri upravništvu Spodnještajerske jubilejske ustanove v roke c. kr. notarja Lovro Baša v Celju.

Iz Vojnika. Dne 24. junija t. l. je izbruhnil pri posestniku Jakobu Koštomaju v Globočah požar, ki mu je uničil hišo. Dne 13. t. m. so pa zaprli Koštomaja in njegovega hlapca Franca Kormauška, ker sta oba osumljena, da sta hišo zažgala. Koštomaj je bil zelo zadolžen in zavarovalnina je znašala 3000 K; svojemu hlapcu je baje obljubil 50 K za pomoč.

Prostovoljno gasilno društvo v Trbovljah je svojo za nedeljo dne 9. avg. t. l. določeno slavnost ob priliki nabave nove motorne brizgalne, preložilo zaradi raznih ovir na soboto 15. avg., v slučaju slabega vremena pa na nedeljo 16. avg., kar blagovolijo sosedna narodna društva in slavno občinstvo vzeti prijazno na znanje.

Nabiralniki C. M. družbe v Trbovljah so pridejali meseca junija 66 K 12 v. To pot so dobili prvenstvo gosp. biljardisti v gostilni g. predsednika Forteja. Gdč. Sušnik, Volkar in Očepek nabirajo kakor čebele, gosp. podpredsednik je zelo požrtvovalen. V svojem privat-

nem stanovanju polaga v nabiralnik darove za Družbo in navaja svoje 3 sinčke, da vlagajo tudi v C. M. nabiralnik darove.

Iz Škofje vasi pri Vojniku. Že zadnjič ste v »Nar. listu« namignili, da bodo zadnje občinske volitve razveljavljene. Te dni je došel odlok od namestnje, da so naše občinske volitve, ki so se vršile lani 28. in 29. julija, v vseh 3. razredih razveljavljene in sicer zaradi tega, ker župan Jožef Vrečko z volilno komisijo vredni varoval volilne tajnosti. Ko je namreč volilec 3. razreda Franc Rojc oddal za se in kot pooblaščenec 3 glasove, je župan Vrečko odprl glasovnice in jih prebral. Naravno je, da vsled tega ostali volilci 3., kakor tudi 2. in 1. razreda niso imeli več zaupanja, da bode volilna komisija v smislu postave volilno tajnost varovala. — Pri lanskih volitvah je bila izvoljena po večini klerikalno-nemškutarska mešanica; naprednjaki so dobili le 7 odbornikov. Sedaj se bodo volitve na podlagi starega volilnega imenika ponovile. Župan Vrečko je bil kakor znano zaradi teh volitev pri celjski sodnji obsojen.

Južnoštajersko, hmeljsko društvo v Zalcu naznanja: Vsled stanovitno ugodnega vremena so se tudi zaostali hmeljniki popravili. Golding lepo cvete in obljubuje zadovoljivo množino letine. Pozni hmelj že tudi kaže cvetne popke in je njegovo sedanje stanje skoro prav dobro. Rastlina je vseskozi zdrava. Društveno vodstvo.

Iz Teharja pri Celju. V torek 14. julija pop. je nakladal v Bukovem žlaku Keglič star. seno. Pri tem je padel tako nesrečno z voza, da si je zlomil vrat in je hitro nato umrl.

Šentrupertsko pevsko društvo pri Gomilskem vlijudno naznanja, da priredi dne 2. avgusta veselico na Gomilskem s koncertom. Na vspeh je gledališka predstava, možki in mešani zbori dr. Schwaba, J. Aljaža, Volariča itd. Prvič bo nastopil tudi šaljiv kvartet, ki bo skrbel za veselo petje in dobro voljo. Vspored objavimo prihodnjic.

Odlikovani ognjegasci. Za 25letno službovanje so bili od namestnika odlikovani s častno kolajno člani prostovoljnega gasilnega društva v Mozirju Franc Paher, Anton Deleja, Peter Sirko in Pavel Jeušnik.

Brzovlaki na progji Zidani most-Zagreb. Kranjski deželni zbor je v svoji seji dne 3. marca izrazil željo, naj bi južna železnica upepljala na progji Zidani most-Zagreb brzovlake. C. kr. železniško ministrstvo je naznanilo sedaj kranjskemu deželnemu odboru, da južna železnica ne more na označeni progji zato vpeljati brzovlakov, ker je ta preslaba in ker bi se brzovlaki ne splačali.

Nadaljevanje štajerskih novic na 4. strani.

LISTEK.

Svetina nad Celjem in njena okolica.

Napisal M.

Hočeš li, da se navžiješ krasne panorame, da se nasrkaš svežega, zdravega zraka, moraš se povspeti v znano gorsko selo Svetina, ki se vzdiguje 683 m nad morsk gladino. Lep je ta kraj, zanimiv je radi svoje stare črne cerkve, ki kraljuje na zmerni višini, in radi nekaterih drugih starih spomnov, ki se nahajajo v bližini.

Pred teboj stoji črna cerkev, posvečena Devici Mariji, na desno in levo vidiš dolge črte gozdov, plodnih poljan in zelenih livad. Krasoto prizora ti povečujejo bela sela, ki so kakor bele rožice posajena po strmih in pobočnih bregovih. Niso redki beli zvoniki pogorskih cerkva, ki se ti prikazujejo daleč tam z zelenih vrhunccev. In nad vsemi temi stoji naša črna cerkev, ponosna in budna stražarka, krijoča v sebi mnogo zanimivega in žalostnega iz sive preteklosti.

Zidava nam kaže, da je bila postavljena cerkev v onih hudih časih, ko je ljudstvo prestrašeno moralo iskati v njej obrambe pred nasilnimi Turki.

Stari viri, ki bi nam povedali točno letnico postanka svetnske cerkve, so se s časom porazgubili. Le ljudstvo nam je ohranilo v svojih lepih pripovedkah spomin na zidanje, na ustanovitelja in na zidarje, ki so delali cerkev. Narodna pripovedka pravi, da so zidali cerkev v onih davnih časih, ko so še ajdje, mogočni gorostasi, prebivali po naših krajih. Ko je zidar vzdal zadnji kamen v cerkveni zid, je vrgel kladivo tako daleč kakor je mogel, rekoč, naj se zida tam, kjer pade kladivo, nova cerkev. Kladivo je padlo na mesto, kjer stoji sedaj završka cerkev pri sv. Vidu. Druga pripovedka pa pravi, da se je zidala svetnska cerkev za jedno z završko. Zidarja, ki sta zidala obe cerkvi, sta si bila prijatelja in prijateljsko sta se posluževala skupnega kladiva. Kot strašna velika sta si lahko mimo Resevne segla v roke

in si posojevala kladivo. Za cesto, ki pelje v Št. Rupert, leži velika skala. Pravljica pravi, da je to skalo neslo ajdovsko dekle v predpasniku iz Št. Ruperta na Svetino; ko se ji je pa utrgal konec na predpasniku, padla je skala za cesto, kjer leži še danes. Še eno pripovedko nam je ustvarila bujna domišljija našega ljudstva o zidanju svetnske cerkve. Za cesto namreč, ki pelje iz Svetine proti cerkvi sv. Florijana, izvira zanimiv studenec. Iz prilično visokega štora priteče sveža pitna voda, ki je baje nekaljiva; ta voda se potem kot mal potok Kozica izliva v Reko. Ljudstvo pravi, da je pod tem štorom veliko jezero in da zapira zlat »gartl« vhod v njega.

V tem štoru so se baje prikazovale ob času, ko so zidali svetnsko cerkev, zlate ribe, katere so služile zidarjem za zajuterk. Ko so pa delali zidarji na Marijin dan, poskrile so se ribe v zemljo in od tedaj se niso več prikazale v štoru.

V živem spominu so pri ljudstvu dogodki svetnske cerkve, no te dogodke si pa narod tomači in predstavlja po svoje. Brez jedra niso in povejo nam marsikaj.

Posebno živo so ljudstvu v spominu časi turških napadov. V zgodovini turških napadov na naše kraje imamo zapisan en krvav dan, katerega je preživela Svetina in njena okolica od krutih Turkov. A koliko turških napadov tekom dolge vrste let je nezapisanih, potopljenih v morju preteklosti?

Ko so namreč l. 1487 prihrumeli Turki na Slov. Štajersko in požgali Laški trg, niso prizanesli tudi Svetini. Z nečloveškimi čini so oskrunili cerkev in požgali okolico. Narodna pravljica nam pripoveduje, da je ljudstvo prestrašeno pribežalo od vseh strani v cerkev, ki je služila v tistih časih kot trdnjava, na kar nas še spominjajo strelne line v cerkvenem zidu in v zidu osmerooglatega zvonika. Kljub junaški obrambi prodrejo Turki skozi močna cerkvena vrata v cerkev, kjer je pošiljalo ubogo ljudstvo zastoj goreče molitve proti nebu. Sam turški poveljnik zajaše v cerkev k altarju, s katerega je zobal njegov konj-oves. In ono obširno lipo za cerkvijo je vsadil tedaj Turek; pod mogočnim, stoletnim deblom leži zlato tele, katerega še pridejo Turki iskati. Tako pripoveduje ljudstvo. Pripovedka pravi, da se ne sme temna cerkev

na Svetini pobeliti, sicer bi se videla daleč doli v turško deželo in privabila bi zopet one krvooločne plenit in palit naše kraje.

Kroničarji pišejo, da je dal postaviti cerkev Device Marije na Svetini celjski grof Friderik I., ko se je srečno vrnil iz Italije, kjer je bil dalj časa zaprt pri vojvodih od Ferare. Zidarski mojster iz Nemškega pa, ki je delal cerkev, ni mogel na nikak način pobeliti cerkve, ker mu je ves omet odpadel, predno se je na zidu posušil. Razjarjen vrže grof nerodnega mojstra v ječo. Tu se pa prikaže — tako veli pravljica — ponoči zidarju Marija in mu pove, da hoče ona imeti temno, nepobeljeno cerkev, da bi jo ne opazili tako hitro Turki. Ko naznani mojster to grofu, ga odpusti iz ječe.

Cerkev na Svetini je bila nekdanj blizu in daleč sloveča božja pot. Ko je pa nastopil po smrti Marije Terezije sin Jožef II. vladarstvo, prepovedal je hoditi na Svetino romati in zapovedal je cerkev zapreti. A so jo kmalu zopet odprli. Umni Jožef II. (vladal 1780—1790) je hotel popolnoma preustrojiti svojo državo prostemu ljudstvu na korist. Prepovedal je dolga romanja, s katerimi so tratili ljudje čas in denar, razpustil je mnogo samostanov, v katerih so nagrmadili menihi ogromno množico blaga in denarja. Jožef II. je razpustil pavlinski samostan v Olimjah, v katerem so menihi živeli, kakor nam sporočajo, zelo potratno in nemoralno; dalje je dal zapreti kartuzijanska samostan pri Žičah (zajčki samostan), katerega je ustanovil l. 1159 grof Otokar I.

Leta 1714 je doletela Svetino velika nesreča. Na binškočni praznik omenjenega leta upepelil je namreč požar cerkev Device Marije in cerkvico sv. Križa. Uničeno je bilo tudi 6 zvonov. Leta 1718 je vtil celjski zvonar Konrad Schneider nov zvon, ki še visj danes v zvoniku. Drugega je vtil l. 1764 Gašpar Schneider v Celju. Glavni altar je zgotovil l. 1775 podobar A. Janšek iz Laškega trga. Leta 1872 in 1873 je dal cerkev prenoviti župnik Matija Arzenšek. Fresko-slike je risal Italijan Giacomo Brollo istega leta. Nad 300 let stara lesena figura sv. Trojice je prenešana v mariborski škofijski muzej. Sedanje orgle so prenešene iz stare teharske cerkve.

(Dalje prih.)

Roditelji, pošiljajte svoje otroke v slovenske šole.

Šolske počitnice so. Toda precej naglo bodo potekle in znova se bodo polnile šole z mladino. Trenotki, ki navdajajo roditelje in otroke ob začetku šolskega leta so trenotki notranjega nemira, bojazni, pa i zadovoljstva in tihe sreče. Da, in kako tudi ne! Saj danes, v dobi, ko ima veljavo le to, kar se je človek naučil v šoli, danes se ozira sleherni mati s skrbjo polnimi očmi za sinčkom in hčerkico, ko prestopata prvikrat v svojem življenju prag šolskega poslopja, držeč torbico s knjigami v predrobni ročici. Bo li otrok priden, marljiv, pošten, bo-li kedaj v veselje roditeljev, vreden član človeške družbe? Take in enake misli se porajajo v glavah preskrbnih staršev. Toda le redko, redkokedaj se domislita roditelja, bo-li otrok ostal zvest narodu, katerega kri se pretaka v njegovih žilah? Da, le redkokdaj! Kakor da bi to sploh ne bilo pomembno.

A pomembno je to in še prav zelo pomembno. Posebno v naših spodnještajerskih mestih in trgih, v naših obmejnih krajih bi si morali roditelji vsikdar staviti to vprašanje in to še osobito takrat, kadar imajo voliti med slovensko in nemško šolo. Pogubni vpliv nemških šol je obče znan. Saj nemške šole nimajo v prvi vrsti namena, dati otrokom potrebno znanje za življenje, nego, napraviti iz slovenskega otroka Nemca, človeka, ki bo scvržil jezik svojih staršev, zaničeval lastni slovenski narod in množil narod nemški. To je prvi in glavni namen vseh nemških, zlasti pa še šulferajnskih šol na slovenskem ozemlju. Zato se v naših nemških šolah otroci ne uče niti ene slovenske besede. Ako bi učiteljem na nemških šolah bilo kaj ležeče na dobrobitu slovenskih otrok, bi jih učili na podlagi slovenskega jezika, bi otroke navažali k učenju slovenskega jezika, ki je danes na Spodnjem Štajerskem tako važen, da brez popolnega znanja slovenščine sploh ni več mogoče dobiti kake državne ali javne službe sploh. Na slovenskih šolah se nauči otrok obeh deželnih jezikov, nauči se popolnoma pismene slovenščine in sploh vsega, kar potrebuje za življenje. Nauči se pa tudi nemščine toliko, da se brez skrbi lahko poda v tujino. Starši, ki hočejo svojim otrokom dobro, jih naj pošljejo v slovenske šole.

Mariborski Slovenci! Koliko žalostnih slučajev imamo v svoji sredi, da je bil oče narodnjak, a sin in hči sta odpadnika! Mnogokrat je temu kriva prisojena neznačajnost, navadno pa tiči krivda v nemški šoli. Zato roditelji premišlujte večkrat, kaj vam je storiti, kaj ukreniti da bo ostal vaš otrok to, kar ste vi, namreč Slovenec! Kadar pa pride čas šolskega zapisovanja, popeljite otroke v slovensko, nikdar pa ne v nemško šolo. Kajti slovenski otrok sodi le v slovensko šolo.

Iz Maribora. Na deželni sadje- in vinorejski šoli bodo zaključili šolsko leto dne 29. julija.

Pri Sv. Križu nad Mariborom se je ustanovila poštna oddaja.

Od Marije Snežne na Velki nam pišejo: Zelo redko se sliši kaj o Mariji Snežni, čeravno je na najskrajnejši jezikovni meji. Klerikalci in nemčurji gredo lepo roko v roki. A ker se začne ljudstvo zavedati in je nekaj naročnikov »Narodnega Lista«, je župnik Martin Lah preteklo nedeljo na vse pretege zmerjal raz prižnico na »krivoverske« časnike. Rekel je, da ima vsakdo smrtni greh, kdor čita take časnike, in da ga morajo ljudje priti vprašati, kaj smejo čitati. Po maši so morali trije mokri fantiči (Marijini družbeniki) pred cerkvenimi vrati razdeliti nekaj časnk, kis e imenuje »Resnica«, a bi zaslužil ime »Laž«. Obljubil je, da dobijo ta list vsako nedeljo zastoj. Svetujemo vam gospod župnik, da pustite v cerkvi napredno časopisje v miru in se brigajte raje za svoje stvari; če ne, tudi mi ne bomo mirno molčali ampak spravili različne vaše grehe v javnost kakor: užitek alkohola v preveliki meri, stvari, ki se dogajajo v farovžu itd. Ali še veste velečasiti, zakaj ste si zlomili pred nekaj časom roko?

Sestanek slovenskih visokošolcev »Prosvetašev« se vrši v nedeljo, 26. julija ob polu 10. uri dopoldne v »Narodnem domu« v Mariboru. Na sporedu so važni pomenki in delovanju v letošnjih počitnicah. Vabljeni so vsi redni člani, abiturijenti, starešine, in prijatelji »Prosvetašev«. Zeleti je obilne udeležbe.

Novi mariborski podžupan. Za podžupana je izvoljen g. Nasko. Prvotno je bil izvoljen dr. Orosel, toda ta izvolitve ni hotel sprejeti. Nato so se odborniki zedinili na Naska. Dr. Orosel radi tega ni hotel sprejeti, ker bi rad postal državni poslanec.

Kmetijska podružnica za mariborski okraj je čisto nemško društvo. Neobhodno potrebno bi bilo, da si mariborski in okoliški Slovenci ustanove svoj slovensko podružnico.

Sv. Lenart v Slov. Gor. Zaprlj so mesarskega pomočnika Franca Walherja, ki je gostilničarju Kaplu od Sv. Benedikta poneveril večji znesek. Javil se je sam sodišču.

Pojasnilo. V zadnjem »Mar. Glasniku« smo poročali, da je bil aretiran sollicitator dr. Gosakove odvetniške pisarne v Ptuju, g. Josip Polanjko, češ da je zaklical: Živio Princip! K tej notici smo prejeli sledeče pojasnilo: Od 1. do 3. julija t. l. je nemškutarska poulična sodrga demonstrirala pred hišo g. Franc Mahoriča v Ptuju in zmerjala proti oknom te hiše z ostudnimi psovkami, kakor na primer: »serbische Schweine, serbische Barabas«. Ptujске mestne policije ni bilo nikjer. Med eno izmed teh demonstracij pride v Mahoričevo gostilno g. Josip Polanjko, ki ga je brez vzroka neki Papov zmerjal. Ker ga je vsled tega g. Polanjko tožil radi razžaljenja časti, so se nemškutarski pobalini izmislili, da je g. Polanjko naslednjega večera iz prvega nadstropja Mahoričeve hiše klical: »Živio Princip!« Ovadili so ga ptujski policiji in je bil g. Polanjko aretiran. Ptujsko sodišče je zaslišalo še na dan aretacije, dne 13. julija, 14. prič, predložilo akt državnemu pravdništvu v Mariboru in čakalo telefoničnega poročila od državnega pravdništvu, kaj je nadalje ukreniti. Ko je državno pravdništvu pregledalo akt, je naročilo ptujskemu okrajnemu sodišču, da izpusti g. Polajnska in g. Frasa, na katerega je tekom zaslišanja nemškutarskih prič padel sum, da ga priče zamenjavajo z g. Polajnskom in da je on pravi storilec, vsled česar je bil tudi aretiran. Splošno prepričanje je, da sta g. Polajnsko in Fraso popolnoma nedolžna in da sta samo žrtvi strastnega sovraštva nemškutarskih mlečnozobih fantov. Pričuje se tudi, da bo državno pravdništvu ustavilo postopanje. Resnici na ljubo pa moramo pripomniti, da je velik del celo neslovenskega prebivalstva simpatiziral z g. Frasom in Polajnskom, ter je mnenja, da mora drž. pravdnik zgrabiti nekatere tiste mlečnozobe pobe radi krivega pričevanja.

Avstrijsko mornariško društvo. Tako bi bilo slovensko ime društva, ki si je nađelo nalogo pobirati prostovoljne prispevke za našo bojno mornarico. Glavni namen društva pa je, pregnati iz glav davkoplačevalcev vse hude misli in jim ohladiti jezico, ki se jim vzbudi vsakokrat, kadar slišijo o vedno višjih številkah v proračunu za mornarico. Podružnico tega društva imamo tudi v Mariboru. Ta ljuba mariborska podružnica pa ima še eno važno postransko nalogo, namreč, pritegniti gotove slovenske kroge v nemško družabno življenje in na ta način širiti nemštvo. Te dni bo mariborska podružnica imenovanega društva nabirala nove člane in je seve tudi iskala med Slovenci. Menimo, da imamo Slovenci mnogo potrebnjših društev, kakor je mornariško društvo. Pristopajmo k Cyril-Methodovim podružnicam. Mornariško društvo, posebno še marib. podružnico pa naj vzdržujejo Nemci. Kadar bo vlada poskrbela Slovincem v Mariboru potrebne slovenske ljudske in srednje šole, potem bo tudi naše stališče do takih »patrijotičnih« društev, kakoršno je mornariško društvo, drugačno, kakor je danes.

Južna železnica misli opustiti dosedanjo takozvano kolonijsko šolo v Mariboru. Šola se nahaja blizu koroškega kolodvora in je namenjena železničarskim otrokom.

Maribor in elektrika. Mesto se je odločilo, da začasno še ne bo gradilo lastne elektrarne ampak jemalo elektriko od štajerske električne družbe. Pogodba med mestom in družbo je že sklenjena.

C. kr. državno pravdništvu v Mariboru noče biti poučeno o tem, kar sta zagrešila neki železniški nadrevident in neki ekspedient. Takrat, ko se je peljal vlak s trupli rajnega prestolonaslednika in njegove soproge mimo mariborskega glavnega kolodvora sta se ta dva zelo zaničljivo izrazila o prestolonasledniku in o naši vladarski hiši. Nadvojvoda F. je stal poleg niju ter je zahteval aretacijo teh dveh gospodov. Poleg stoječi restavrater Felinger in poklicani inšpektor Keufel pa sta prosila nadvojvoda, naj stvar zamožči. Ker je baje sveta dolžnost slehernega državljana, da naznani oblasti zločinca. Ker je dolžnost državnega pravdništvu, da preiskuje take zadeve, ker se sme po avstrijskih zakonih kazensko postopanje ustaviti oziroma kaznjivo dejanje »zamožčati«, le z dovoljenjem vladarjev, in ker imamo Avstrijci še vladarja, ta pa gotovo še ni dal takega dovoljenja, je dolžnost držav. pravdništvu, da preiskuje zadevo in obtoži

krivce. Ako pri nas v Mariboru kak Slovenec izreče nepatrijotično besedo, precej prisopliha policaj, državni pravdnik pregleda paragrafe, toži in okrožno sodišče obsodi siromiaka in če je tudi še tako nerazsoden mladenič. Ne, da bi denuncirali, saj drž. pravd. za zadevo itak bolje ve kot javnost, samo, da pribijemo, kako se postopa s Slovenci, kako z Nemci, kako s slovenskimi in kako z nemškimi »zločinci«! Pa še pravijo, da so zakoni za vsakogar enaki.

Sv. Marijeta na Dr. polju. Prejšnji teden je tu pogorelo gospodarsko poslopje G. Potočnika.

Svojo lastno hčer je spolno rabil 58letni M. F. iz Pristove. Zato mu je okrožno sodišče v Mariboru prisodilo 6 mesecev težke ječe, njegovi hčerki (16 let stari) pa 6 tednov zapora.

Ker se je pregrešil proti mravnosti z nekim dečkom, je bil 26letni J. P. iz Oblakov pri okr. sodnji v Mariboru obsojen na 2 meseca težke ječe.

Nemško pobalinstvo. Nemški zlikovci so v noči od sobote na nedeljo hoteli porezati nekaj dreves v vrtu pred »Narodnim Domom« v Mariboru. Jednemu drevesu so z noži odlupili vso skorjo. Lotili so se tudi reklamne table in jo skušali prežagati, toda bili so brzčas preslabi, kajti droga niso mogli prerezati. Kaj takega moramo imenovati le pobalinstvo! — Pred kratkim je nekdo pomazal Janov spomenik v mestnem vrtu. Nemci so takrat lopnili po Slovincih, češ, oni so to storili. Radovedni smo, kaj poreko sedaj! Mar bodo obsojali to grdo zlikovstvo? Težko! Mi smo obsojali onesnaženje Janovega spomenika, ker hočemo biti kulturnejši od naših Nemcev. Kar se storilcev tiče, jih bodo Slovenci že izsledili in jih že naučili kozjih molitvic brez pomoči policajev in državnih pravdnikov.

Filip Kermek umrl. Od kapi zadet je umrl v noči od sobote na nedeljo 19. malega srpana Filip Kermek, deželnsodni svetnik pri mariborski okrožni sodnji. Star je bil 57 let. Njegov rojstni kraj je Sv. Peter pri Gornji Radgoni. Vseučilišče je pohajal in dovršil v Gradcu. Služboval je pri sodiščih v Gradcu, v Radgoni, Celovcu, Št. Pavlu na Korošem, v Ljubljani, Postojni, Konjicah, v Mariboru, Slovenski Bistrici, od l. 1904 naprej zopet v Mariboru kjer je bil prideljen okrožnemu sodišču. Še v soboto, 18. mal. srpana se je udeležil kazenskih razprav kot sodnik. V nedeljo v jutro ga je pa njegova gospodinja, bil je samec, na divanu našla oblečenega, mrtvega. V torek ob pol 3. popoldne se je vršil pogreb. Pevski zbor »Slovenske čitalnice v Mariboru« mu je zapel ob krsti pred mrtvašnico žalostinko: »Blagor mu«. Pogreba se je udeležilo številno osobje tukajšnjih uradov, skoraj vsi sodniki in odvetniki. Zbralo se je i mnogo članov čitalnic, da spremijo svojega 15 letnega člana med pobreške gomile. — Deželnsodni svetnik Filip Kermek večini mariborskih Slovencev ni bil mnogo znan. Mož se je držal bolj za sebe. V našo stalno družbo ni zahajal, udeležil pa se je vseh važnejših narodnih prireditev v Narodnem domu. Bil je mož značaj, ki ni upognil svojega tilnika, tudi pred Nemci ne! Toda niti Nemci sami mu ne bodo mogli očitati, da je bil kedaj pristranski. Kermek ni nikdar posegel v naše domače politične razmere. Po mišljenju je bil naprednak. Zasledoval je naš preporod pazljivo. Rad je podporiral naše obrambne organizacije. Bodi mu lahka zemljica!

Johanco bi radi utajili. Ker se naš list sedaj tiska v Ljubljani, je menil »Slov. G., da bo dobro, ako nekaj spregovori. Pravi, da »bodo odslej naročniki »Narodnega lista« zajemali duševno hrano iz kranjske mladoliberalne sklede, v kateri je bila tudi ona telečja kri, katero je svojčas švicala vodiška Johanca«. — Oho! Kranjski klerikalci so dolgo uganjali švindel z vodiško Johanco, prirejali celo romanja na njen dom. In ko bi liberalni ljubljanski izvošček ne bil iztaknil Johančine goljufije, gotovo, klerikalci bi letos priredili »narodno romanje« ne v Lurd, ampak v Vodce k Johanci. Da, po smrti bi jo gotovo še dali proglašiti za svetnico. Na Štajerskem, roman vodiške Johance ni dobro znan, zato menijo kerikalci, da to svetnico lahko natvezijo naprednjakom. Pa jo ne potrebuje! Jo prepuščamo klerikalcem, ki so to, kar je on švicala, pili kakor pijejo lurško vodo!

Narodna in strankarska dolžnost slehernega naprednega Slovenca je, pridobivati Narodnemu listu novih naročnikov.

Listnica uredništva »Mar. Gl.« — Društvo »Slovenski dom« v Chicagu v Ameriki. Poslali smo Vam zaželjeno o 500letnici, dopis pa nam je pošta vrnila radi pomanjkljivega naslova. Pošljite nam svoj natančen naslov. Zdravi. Uredn. »M. Gl.« v Mariboru.

Za trgovce in obrtnike! V nekem slov. trgu na Štajerskem, kjer ni slovenske trgovine in skoraj nobenih obrtnikov, je na prodaj pripravna hiša. Plačati je treba le K 6000. Pojasnila daje podruž. Branibora ali pa tajnik centrale A. Beg, Vič pri Ljubljani.

V Mariboru je dne 14. t. m. umrl g. Ernest Horvat, učitelj pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Dne 16. maj. srpana smo ga spremili k zadnjemu počitku. Bil je star še le 24 let. Škoda mladega življenja!

Ostudnost naših klerikalcev. »Straža« in »Slov. Gosp.« pišeta o Srbih tako nizkotno, podlo, kakor dunajski čifuti. Zaradi Prničiča še vendar niso vsi Srbi morilci! Srbi so nam Slovencem bratje in prav tako ljubi kakor Hrvatje ali pa Bolgari. Zadnja desetletja so se komaj ublažile razmere med Hrvati in Srbi in v naših slovenskih srcih so imeli enake pravice Hrvatje in Srbi. Baš mi Slovenci smo poklicani, ublažiti nasprotstva med ostalimi jugoslovanskimi brati. Kar pa delata »Slov. Gosp.« in »Straža«, to je bratomorno delo, nevedno zlasti stranke, ki hoče imeti Kristusa in ves evangelij v zakupu. Da, to, kar počenjata ta dva lista, to je štajercijanstvo in s Štajercem sta se ta dva lista popolnoma našla. V poštenu hiši ni prostora za »Slov. Gospodarja« niti za »Stražo«.

Stekel pes ugriznil svojega gospodarja. Mariborskega paromlinarja I. Franza je ugriznil njegov lastni pes. Ugriznil pa je tudi še 2 Franzova uslužbenca. Psa so ustrelili, Franz in njegova 2 uslužbenca pa so se morali podati na Dunaj v »Pasteurjev zavod«, v katerem lečijo tiste, ki so jih ugriznili stekli psi.

Stekli psi se klatijo po Maribodu in okolici. Pozor pred njimi!

Orehova ves. Požar je v torek ponoči uničil ššmirmaulovo hišo, v kateri je bivala Marija Potočnik z 2 otrokoma. Požar je zapazil orožnik Planinc. Zbudil je takoj sosede, se sam podal v gorečo kočo, da reši Marijo Potočnik gotove smrti. Toda goreča streha se je sesula na Planinca in Potočnikovo ter oba podrla. Novzoči so ju rešili izpod tramovja. Tudi župan g. Pišek je pridno pomagal in dajal navodila. Domača požarna bramba je skupno s sosedno račko storila vse, da se ogenj omeji in pogasi. Čast požrtvovalnim in neustrašenim gasilcem in vsem, ki so pomagali!

2000 K nagrade! Mariborskemu posestniku K. Hirtl je dala oblast ustreliti psa, ker se je baje v Melju družil z nekim steklim psom. Hirtl trdi, da se njegov pes ob določenih uri ni klatil po Melju. Tožiti hoče sedaj oblast za odškodnino ter obljubila 2000 K nagrade tistemu, ki bi mogel spričevati, da se njegov pes ob določenih uri ni klatil po Melju. Ali bo mož besedo držal, tega ne vemo! Sicer bi to bila poštena pričina, kakoršnih ni zlepa.

Cene mesu v Mariboru. Volovsko meso 1 K 40 v — 2 K 20 v, kravje od 1 K 36 v — 1 K 80 v, teletina od 1 K 60 v — 2 K 20 v, svinjetina od 1 K 60 v — 2 K 40 v.

Okrožna sodnija v Mariboru. Vsled smrti g. svetnika F. Kermeka je pri kazenskem senatu okrožnega sodišča v Mariboru izpraznjeno mesto prisodnika. Vztrajati moramo na tem, da pride na to mesto Slovenec. Sicer je pa to itak neobhodno potrebno, kajti od sedanjih kazenskih sodnikov pri senatu okrožnega sodišča ne ovlada slovenščine niti eden, ker so sami Nemci.

Zadruga gostilničarjev mariborskega okraja (okolice) je imela prejšnji teden svoj občni zbor v Puklovi gostilni, v Razvanju. Zadruga je imela 1913 dohodkov 4308 K 56 v, izdatkov pa 1798 K 41 v, torej prebitka 2510 K 15 v. Za načelnika zadruga je znova izvoljen Pukl.

V Dravi utonil, 9letni Šmidmajer iz Maribora se je šal te dni kopat v Dravo ter utonil. Dečkove hlače so sicer našli, njegovega trupla pa še ne! Roditelji, imejte pazko na svoje otroke, učite jih previdnosti.

Ivan Puh, širóm štajerske dežele a i v ostalih deželah so znana »Puhova« kolesa. On, ki je dal ime splošno hvaljenim izvozom, Ivan Puh je minulo nedeljo umrl v Zagrebu, kjer se je slučajno mudil. Puh je bil doma od Sv. Lovrenca na Dr. p. Izučil se je ključavničarstva, se končno lotil mehanikarstva in otvoril v Gradcu delavnico za kolesa. Iz malenkostnih in revnih razmer se je preril do uglednega tovarnarja. Njegova tovarna je zaposlila mnogo delavcev, zlasti tudi mnogo slovenskih. Ali se je Puh tekom svojega večletnega bivanja v Gradcu odtujil svojemu slovenskemu narodu, nam ni znano. Vsekakor pa zasluži mož glede svoje energije in delavnosti, da ga spoštujemo in si ga ohranimo v spominu, saj je bil končno naše krvi. Zlasti pa je želeli, da bi našel mož med našimi obrtniki in obrtniškim pomočniki obilo posnemačev.

Škrlatico ima v Mariboru še okoli 15 oseb. **Slovincem vedno nasproti.** V Gradcu se nahaja »Verband landwirtschaftlicher Genos-

schaften« ali po naše zveza kmetijskih zadrug. V resnici pa je to zveza nemških kmetijskih zadrug, ki noče na slovenske dopise slovensko odgovarjati, kakor da smo mi kaki nemškutarji. Toda mi smo Slovenci z dušo i telesom, zato zahtevamo, da se nam v našem jeziku odgovarja. Meni so poslali na neko moje vprašanje nemške cenike in nemško pismo, rekoč: »Unsere Geschäftssprache ist deutsch.« = Naš poslovni jezik je nemški; zato sem vse skupaj pobasal in vrnil v Gradec s sledečim pismom: — »Teško sem pričakoval svojega naročila po 300 kg umetnega gnojila po ceni v »Gospodarskem Glasniku«. Če pa vi ne znate čitati slovenskega naročila, ko ste študirani, zastopim jaz še manj vaše nemško pismo, ki nisem študiran. Če se vam ne ljubi kaj zaslužiti od slovenskega naročila, se vam pa ti nemški ceniki vrnejo. Jaz vam ne bom nemško pisal, ker sem Slovenec in tudi po nemško ne znam. Če mi nečete po slovensko ustreči, po nemško mi ni treba. Z Bogom!« — Kmet iz Dobja. — Tako je prav; slovenski kmet naj zavrne vsak nemški dopis, še le potem nas bodo začeli upoštevati.

Lappove premogovnike v Zabukovci in Skalaj je kupilo ministrstvo za javna dela. Premog bodo rabili za celjsko cinkarno, dalje za državne rudnike in tovarne v Idriji in Rablju.

Iz Vranskega. Dovolite tudi meni par vrstic na nesramni napad v št. 5 »Laži Gospodarja«, kjer se znani mazač zaletava v prodajo posestva Majcenovega. — Pisalo se je namreč med drugim tudi, da mu liberalizem ni mogel pomagati. Oj, ti revše boš pa morebiti ti pomagalo s svojo slamnato glavo. Dopisunče, zakaj pa sedaj molčiš, ko je prešlo posestvo zopet v napredne roke? — Povemo samo gospodu dopisunu na uho, da tudi v njegovih vrstah že precej glasno poka. Če je bilo že dotičniku na tem toliko ležeče, pa bi bil poklical svoje verne ovčice skupaj in bi si bili priborili dotično posestvo, kjer bi bilo krasno zavetišče marinaric in čukov. Seveda govoriti in storiti je za našega definitivno nastavljenega dopisuna preveč. Obrekovati in po časnikih mazati zna vsak idijot. — Je pač smola, klerikalcem diši Vransko, pa jim vedno spodleti; ne bo nič gospodje podrepniki. Vransko je za vas to, kar je lisjaku previsoko grozdje. Takšni ljudje, ki so z jezikom prvi, so pri dobrih delih zadnji. — Torej g. dopisun, drugič ne vtikaj nos v reči, katere te nič ne brigajo, ker bi se znalo zgoditi, da se opečeš.

Zveza slovenskih prostovoljnih gasilnih društev za Spodnje Štajersko ima svoj letošnji redni občni zbor v Mozirju dne 9. avgusta ob 10; uri predpoldne povodom 25letnice mozirskega prostovoljnega gasilnega društva ter vabi vsa tovariška društva, da se udeležijo tega jubileja; župnim načelstvom pa se naroča, da izvolijo gasilske župe pravočasno odposlance k tej skupščini. Pri tej priliki bodo odlikovani štirje gasilci ondotnega prostovoljnega gasilnega društva s častno kolajno za 25letno delovanje.

Iz Dramelj nam pišejo: Naš prečastiti Ogrizek je zopet za eden meter dolgi nos bogatejši. Pridobil si je nosov za časa svojega bivanja v Dramljah že toliko, da jih namerava sedaj, ko imajo vsled vročine slab duh, naložiti na parizarski voz in peljati v Maribor na novi dravski most; pravijo, da bo potreboval ravno tristošestdeset dni, da te nosove v Dravo zmeče. Priprave za volitev občinskih odbornikov, katere bi se morale že leta 1912 vršiti, mu niso po volji in ta Jarnovič ga noče in noče ubogati, vsled česar vlaga priziv na priziv. C. kr. ministrstvo notranjih zadev je z odlokom z dne 27. junija t. l., št. 9-547/4 od Franca Ogrizeka vloženi rekurz kot **nedopusten zavrnilo**, ter tako dokazalo, da občinski uradi vendar niso pod kuratelo nekaterih oseb. Ali bode sedaj vendar prišel do prepričanja, kar se mu je itak tolikokrat zabičalo, da je postava za vse enaka in da ni on vsled kakega posredovanja druge osebe mogoče kakova izjema. Svetoval bi mu, da naj svoje uradne dolžnosti spolnjuje. Bil je namreč uradni ukaz, da se mora za šolsko mladino vršiti črna sv. maša in rekvijem za rajnim prestolonaslednikom in soprogo. To se je povsod zgodilo, le v Dramljah ne. — Ko ga pa je naš g. nadučitelj vprašal, kako in kedaj se ta rekvijem vrši, se odreže: »Kdo bo pa plačal?« Toraj le »pograbijus!« Vprašali bi prevzvišene, ali ima še katerega tako nepokornega duhovnika? Franček, poboljšaj se, sicer bodeš na tehtnici sv. Mihaela prelahak.

Iz gornjegrajskega okraja. Če smo se peljali od nekđaj tako narodnega trga Mozirje naprej, videli smo po vaških lipah slovenske trobojnice. To staro navado imajo še danes na Pobrežah, ki se že od daleč kažejo, da tukaj živi ljudstvo, ki se zaveda jezika starih pradedov. Zmiraj je veljal naš okraj za zelo narodno zavednega. A sedaj pa vidimo tu in tam velike nedostatke. So ljudje, ki govore naš jezik in jim je ljub naš denar; otresti pa se hočejo vsega, kar je slovensko. Za to podpirajo nemška in židovska podjetja mesto domačih.

Pri kapljici vinca je še marsikdo naroden ali v dejanju pa delajo nasprotno. Združimo se, delajmo skupno, podpirajmo to, kar je našega in proč s tem, kar ni naše. Kdor hoče jesti naš kruh, naj podpira to, kar je naše, te besede vam polaga na srce narodnjak.

Občinske volitve v Rajhenburgu so potrjene. Prvi in tretji razred sta klerikalna, drugi napreden.

Imenovana je poštna oficijantinja Berta Gros iz Brežic za poštarico na Planini.

Klerikalna morala. Klerikalni listi se pritožujejo nad nemoralnostjo napredne mladine, nad spolno razuzdanostjo današnjega časa in nad splošnim npravnim propadom moderne dobe. Kot vzrok vsemu temu postavljajo liberalno časopisje in kot edino rešilno sredstvo kličejo na pomoč Marijine družbe in mladeniške organizacije. Klerikalci naj pometejo pred svojim pragom! V zadnjem času smo imeli dovolj prilike slišati o »moralnosti« v klerikalnih vrstah in celo v klerikalnih vzgojevalnih zavodih. Afera dr. Krekova je dokazala dovolj, kako malo varuje klerikalizem pred moralno propalostjo in kako pogosto jo naravnost podpira. Kaj naj rečemo še le k dogodku na Moravskem, kjer je neki duhovnik posilil na smrt bolno dekle, ko jo je prišel obhajati. Ko bi pisali zgodovino vseh takih »slučajev«, bi dobili lepo sliko klerikalne morale. Tudi Marijine družbe so pokazale, da samo ime ne varuje, da gotovi žegnani res včasih spravijo v požegnani stan. Tudi farovži niso v tem oziru izključeni, kar je pokazal dogodek v šentvidskem farovžu pri Planini, kjer sta hlapec in dekla župnikova doprinesla najlepšo spričevalo glede klerikalno-katoliške morale. Življenje Marijinih družb in mladeniških organizacij je baš tisto, ki bije z največjo gorjačo morali naravnost v obraz. In ti ljudje vendar ne bero »liberalnih« listov! In vendar so pri njih nezakonski otroci in pretepi na dnevnem redu; o drugih surovostih raje ne govorim, saj so po naukih največjega »moralista« dr. Kreka vendar dovoljeni, da celo potrebnji. Ako nočemo, da se bo od klerikalnih ljudi metalo kamenje na napredno mladino, češ, da nosi s seboj moralni propad ljudstva, je dolžnost vsakega naprednjaka, da se bojuje proti nemoralnosti naših klerikalcev.

Od Velike Nedelje. (Škrlatica) je hudo razsajala; še meseca junija je zahtevala šest mladih žrtev. V nekaterih hišah so bili bolni vsi otroci, pa še celo odrasli. V dveh družinah sta umrla po dva otroka. V okrevajočih otrocih so ostali žalostni nasledki. In šola je zaprta že od sredine meseca maja in še bo do dne 28. julija. Bolezen še ni popolnoma ponehala, vendar pa že 14 dni ni nikdo umrl.

Nova Ciril-Methodova podružnica se je ustanovila predzadnje nedeljo za Sv. Marjeto in Sv. Marka pod Ptujem. Ustanovni občni zbor se je vršil v Miklovi gostilni pri Sv. Marjeti. Govorili so na njem gg. Iv. Čeh, dr. Gosak in dr. Podružnici je takoj pristopilo do 50 članov.

Dijaška kuhinja v Ptuju. V drugem tečaju tekočega šolskega leta so darovali za to kuhinjo: 200 K Hranilno in posojilno društvo v Ptuju; 40 K Posojilnica v Gornji Radgoni; 20 K Posojilnica v Framu; po 15 K in. Fr. Jurtela, odvetnik, Fr. Vajda, prof. c. kr. mornar. akad. v Reki, mesto venca na grob nadučitelju Ivanu Strelcu; 10 K Možina Janez, nadučitelj v pok.; po 8 K prof. Ant. Kolarič, in c. kr. davčni upravitelj Fr. Toplak; 6 K odvetnik dr. Ivan Fermevc; po 5 K c. kr. notar Kazimir Bratkovič, mestni vikar Ferd. Pšunder, trgovec Al. Senčar in posoj. uradnik Ferdo Skuhala; po 4 K trgovec Al. Brenčič, odvetnik dr. Tone Gosak, c. kr. davčni oficijal Lavosl. Jerše, c. kr. komerc. svetnik Ant. Jurca, prof. dr. Jos. Komljanec in zdravnik dr. Bela Stuhec; po 3 K posestnik Arnuš iz Kicarja in p. Pij Vakselj; po 2 K mag. pharm. Benkovič, gospodična Muršič Zalika in gospa Zupančič; po 1 K c. kr. sodnika dr. St. Sagadin in dr. Ant. Stuhec in sodni oficijant Žmahar.

Zvezda **MAGGI** JEVA **kocka**
Škrlaticem
po 5 vin.
za hitro pripravo
gotove goveje juhe
je najboljša!

Slikar in pleskar

v Celju, Graška cesta 43

prevzema vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, gledaliških odrov, črkoslikarstvo na steklo, les. Zmerne cene.

V. Bevc.

Denarni zavod spodnještajerskega trgovstva in obrtništva

Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju, registrovana zadruga z omejeno zavezo :

sprejema vloge na knjižice od vsakega in jih obrestuje po **4 1/2 %** otvarja tekoče račune, eskomptuje menice in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskrbuje inkaso in objavlja sploh vse ji zaupane denarne posle po najkulantnejših pogojih.

Iz Jeruzalema pri Ormožu. Tukaj se vrši na aninsko nedeljo dne 26. t. m. velika ljudska veselica v gostilni Petovar in Rajh v prid gasilskemu zakladu požarne brambe ivanjkovske. Zaradi tega človekoljubnega namena vabimo slavno občinstvo od blizu in daleč k mnogobrojnemu obisku. Da ne bo nihče prikrajšan, se bo vršil srečolov cel dan, tombola pa se prične ob štirih popoldne. Topla in mrzla jedila, izvrstno vino, dobro pivo, buteljke, kava itd., vse to bo ob sviranju Rakuševе godbe gotovo vsakemu šlo imenitno v slast. Torej na svidenje!

Iz Jeruzalema pri Ormožu. Grozdni cvet je minil. Najlepše so ocveli burgunder, rizling, rulender, zlahtnina in traminec, najslabše pa pošip ali mozlec. Tega je predolgo deževje mučilo, zato so jagode precej neenake. Vendar pa je upati, da se bo popravil. Znano je, da se jagodje, ki ni preveč natlačeno, bolj močno razvije, lupina ni tako debela, peške so manjše, meso je bolj mehko in sočnato, zato pa iz takih jagod bolj teče; in to je pglavlna stvar. Zelo lepo in močno pa je razvit les. Kjer ima veter premoč, morajo že vrhe odrezovati, da se čuva kolje, Peronospora se vidi tu pa tam, pa malo. Vobče pa je stanje goric krasno, o čemur se bodo vinogradniki lahko prepričali na aninsko nedeljo, ko bomo šli po goricah k Jeruzalemu na veselico ivanjkovske požarne brambe. Tam si bomo vse te stvari pogučali.

Iz Ljutomeru. Naselil se je v Ljutomeru vrlonarodni studenčni mojster Alojz Bratina iz Križevca. Popravlja in dela studence po prav nizki ceni v občno zadovoljnost, kar sem že slišal od več kmetov. Priporočamo ga torej, ker sem se tudi sam prepričal v njegovem izvrstnem delu. Ima tudi v Ljutomeru zalogo cementnih izdelkov. — Potreba je še v Ljutomeru samo narodnega usnarja in enega sedlarja, ki bode brez konkurence dobro izhajal. Na delo!

Prestavljen je poštni asistent Alojz Klemenčič v Mariboru na lastno prošnjo v Gradec.

Velika nevihta v Aniški dolini na Zgor. Štajerskem. Okrog Johnsbacha, v onem delu Aniške doline, ki se imenuje Gesäuse, so imeli v nedeljo popoldne hudo nevihto. Kar naenkrat je pridivjala s planin voda, odnesla vse brvi in mostove ter napravila v Johnsbachu po vrtovih mnogo škode. Vas je bila za nekaj ur ločena od postaje in so morali turisti, ki bi se radi odpeljali, čakati tako dolgo, da so priredili zasilne brvi. Med nevihto je povrh v Johnsbachu udarilo ter zgorelo več poslopj.

Iz deželneve šolskega sveta. Prestavljen je nadržitelj v Cmureku, Matija Korent, v Maribeg.

Letošnji veliki manevri se bodo vršili na zapadnem Ogrskem, od štajerske meje naprej od 1. do 5. septembra. Vsled smrti nadvojvode Frana Ferdinanda se bo izpremenilo le to, da posamezne čete dunajskega in graškega zbora,

ki naj bi kot posebna rezerva po načrtu, ki ga je izdelal rajni prestolonaslednik, nepričakovano vmes posegle, zdaj ne bodo stopile v akcijo. Od graškega zbora se bodo manevrov udeležili v Celovcu nastanjeni huzarski polk št. 6, v Mariboru nastanjeni huzarski polk št. 16, v Ptujtu nastanjeni pionirski bataljon št. 3 in kolesarska stotnija lovskih bataljonov št. 9, 20 in 29. Kot cesarjev namestnik in najvišji voditelj manevrov bo poveljeval sedanji armadni generalni inšpektor general pehote nadvojvoda Friderik. Prestolonaslednik nadvojvoda Karel Franc Josip bo pri letošnjih manevrih prideljen nadvojvodi Frideriku.

Beleške!

Umrl je v Ljubljani vpokojeni župnik Fran Škerjanec. Vse svoje premoženje je zapustil družbi sv. Cirila in Metoda. Naj mu bo lahka ljubljena zemljica slovenska!

Razstava »Jugoslovanska žena« se zaradi nastalih razmer otvori še le prihodnjo spomlad. Razstavnii predmeti se hranijo varno v zavodu »Mladika« ali pa se razstavljalcem na željo vsak čas vrnejo.

Nemškoštajersko obrtniško društvo je imelo predzadnjo nedeljo v Gradcu zborovanje, na katerem so se razni govorniki zaletavali v slovensko Zvezo južnoštaj. obrtnih zadrug. Kakšen dobiček imajo nemški obrtniki od napadov na svoje slovenske stanovske tovariše? Slovenski obrtniki na svojih zborovanjih ne napadajo drugorodnih tovarišev temveč se bavijo s svojimi stanovskimi zadevami. Zato pa tudi vedno bolj zapuščajo na Sp. Štajerskem narodno nezavedni obrtniki nemški tabor, ker vidijo, da tam ni družega kot krivica in nasilnost.

Slovani napredujejo v Istri. Poročali smo že, kako častno so izpadle istrske deželno-zborske volitve za Slovence in Hrvatе. Ti so dosegli skupno nad 36.000 glasov, Italijani pa skupno s socialisti še 30.000 ne. Da imajo v istrskem deželnem zboru še Italijani večino, je krivo to, da po zastarelem volilnem redu voli trgovsko-obrtna zbornica s 13 glasovi 2 poslancev. Pa dolgo se tudi to krivično podpiranje Italijanov na škodo Slovencev in Hrvatov ne bo držalo.

Hišne preiskave, aretacije in izgnanja po celem jugu. Sarajevski žalostni dogodki so povzročili obširno ovajanje in sumničenje vseh narodno čutečih krogov pri Slovencih, Hrvatih in Srbih. V Ljubljani, Idriji in po visokošolskih mestih so se vršile hišne preiskave pri dijakih; celo vrsto so jih tudi zaprli. Minuli teden je policija v Gorici nenadoma odredila hišno preiskavo pri vseh slovenskih narodnih društvi. Na policijo je došla ovadba, da obstoja v Gorici nekaka slov. anarhistična zveza. Preiskava po

društvi ni dognala ničesar, kar bi to ovadbo opravičilo. Do sličnih ovadb in preiskav pride morda tudi drugod po Ogrskem in nujno priporočamo ljudem, naj ohranijo mirno kri. V Zagrebu gre Hrvatom in Srbom še slabše; tam so začeli ljudi, ki so zde policiji sumljivi, izgajati.

Slovenci na Koroškem. V Bekštajnu pri Beljaku so Slovenci pri občinskih volitvah tako pogumno nastopili, da so nemškutarji komaj in komaj obdržali občino v rokah. Od 491 volilcev se jih je v 3. razredu volitev udeležilo 416; Slovenci so dobili 184, nemškutarji 230 glasov; v drugem razredu je bilo oddanih 94 glasov in so jih dobili Slovenci 43, nemškutarji pa 51. V 1. razredu se Slovenci volitev niso udeležili.

Atentati v Avstriji. V zadnjih letih smo doživeli v naši državi veliko število raznih atentatov, ki so strašen dokaz nezadovoljnosti in strasti. Osobito na slovanskem jugu smo imeli kar po vrsti atentate: 8. junija 1912 na hrvatskega bana Čuvaja, istotako 31. oktobra 1912; 18. avgusta 1913 napad na barona Škrleca in 28. junija 1914 napad na prestolonaslednika. Iz drugih avstrijskih dežel smo slišali o atentatih iz Dunaja, Budimpešte in Gradca.

Italija pred notranjo krizo. Pred nekaj dnevi je Italija en letnik mobilizirala. Uspeh je bil presenetljiv; pokazalo se je, da je silno mnogo rezervistov zbežalo v druge dežele, ker noče vršiti svoje vojaške dolžnosti. Revolucionarni

Veselje do dela pospešuje dobra prebava

Domače sredstvo, ki se izdeluje iz najboljših in dobro učinkujočih zdravilnih zelišč kar naj skrbneje, ki vzbuja tek, pospešuje prebavo in pa

čisti čreva, odpravlja posledice nezmerne življenja, napačne hrane, prehlajenja sedečega življenja in zaprtja, napenjanja, krčev, je

Dr. ROSA balzam za želodec.

Glavna zaloga: Lekarna B. FRAGNER, c. in kr. dvorni založnik „Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala stran 203. Se razpošilja dnevno, vogel Nerudove ul. 1 cela steklenica 2 K, polovica 1 K.

Po pošti se pošiljajo proti povzetju ena mala steklenica za K 1.50, velika K 2.80, za K 4.70 se pošiljeta dve veliki, za K 8. štiri velike in za K 22. — 14 velikih steklenic na vse postaje avstro-ogrskе monarhije.

Zaloga v vseh avstro-ogrskih lekarnah. Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo to postavno zavarovano znamko.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obverovati se bolezninega jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduha.
4. Škrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Pozor hmeljarji!

Ravnokar iznajden najbolj priporočljiv in preizkušen termometer (toplomer) za hmeljske sušilnice :: dobi se edino v galanterijski in modni trgovini ::

Prica & Kramar, Celje.

duh se širi med prebivalstvom in v armadi tako, da bo lahko še imela Italija hude notranje borbe.

Napetost med Avstrijo in Srbijo. Vsled sarajevskega atentata se je razmerje med Avstrijo in Srbijo zopet neverjetno poostrilo. Do kakega uradnega nasprotja še ni prišlo, vendar pa dolže vsi merodajni dunajski in budimpeštanski časopisi Srbijo, da je ona zakrivila in organizirala napad na prestolonaslednika in da sploh z velikansko agitacijo vznemirja celi avstrijski jug. Belgrajsko časopisje odgovarja s protinapadi in razmerje med obema državama je postalo skrajno napeto. Zadnji teden se je razširila novica, da kliče srbska vlada rezerviste pod orožje; to novico so iz Beograda zanimali. Ta pondeljek so se vršila dolga ministrska posvetovanja na Dunaju in pojavile so se zopet vesti, da pride v kratkem času do vojne. Iste si pač ne želi nikdo, ne mi, ne pametni Srbi. Upamo, da na Dunaju in v Beogradu ne bodo poslušali hujšakčev.

Velezanimiva poročna obravnava se je začela v pondeljek v Parizu. Na obojni klopi sedi žena bivšega francoskega finančnega ministra Caillauxa, ki je ustrelila glavnega urednika lista »Figaro«, Calmetta, ker je brez mere napadal njenega moža.

V Novem Jorku kradejo otroke. Državni pravdnik je dognal, da je v Novem Jorku cela organizacija, ki krade otroke. Cela družba mož in žen je, predvsem Italijanov, ki so napravili pravi sindikat za ropanje otrok. Dognali so, da so v zadnjih dneh ukradli 150 otrok ter dobili od staršev po 3000 do 12.000 K, da so dali otroke nazaj. Pet oseb so že aretirali.

Perzijske šale. »Hikajet-i-Latif« se imenuje knjiga, ki vsebuje razne perzijske šale. Na primer: Prašali so grbastega človeka: Ali hočeš, da bo tvoj hrbet zopet raven, ali hočeš, da dobijo tudi vsi drugi ljudje grbe? Odgovoril je: Želim, da dobijo tudi vsi drugi grbe, da jih bom mogel tudi jaz tako pogledavati, kakor pogledavajo sedaj oni mene. — Neki pesnik je bil razžalil padišaha in ta je ukazal zločinca na mestu obglaviti. Rabelj je šel po meč, pesnik pa pravi okoli stoječim: Dajajte mi zaušnice, dokler ne pride rabelj, da se ne bo padišah dolgočasil. Kralj se je začel smejati in pesnik ni bil obglavljen. — Nekdo je kupil vsak dan 6 hlebčkov kruha. Eden izmed njegovih prijateljev ga vpraša: Povej mi vendar, kaj narediš vsak dan s 6 hlebčki kruha? Odgovori: En hlebček shranim, enega vržem proč, dva vrnem in dva zadnja posodim. Prijatelj vpraša: Kako to? Odgovor: Hlebček, ki ga shranim, pojem jaz, hlebček, ki ga vržem proč, dam svojemu nečaku, dva hlebčka, ki ju vrnem, dobijo moji starši in zadnja dva dobijo moji otroci.

Razpis učiteljske službe. Družba sv. Cirila in Metoda razpisuje s pričetkom šolskega leta 1914/15 mesto provizorične učiteljice na svoji mešani šoli na Blanči v Gorici. Prednost imajo prosilke, ki imajo usposobljenost za poučevanje laščine. S potrebnimi dokazili opremljene prošnje se naj pošljejo vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani do 29. julija t. l.

Akad. društvo slovenskih veterinarjev na Dunaju naznanja, da dajejo za časa počitnic informacije glede živinozdravniškega študija: Rafael Ipavec, cand. med. vet., Idrija, Joža Samec, cand. med. vet., Št. Jur ob južni železnici, Filip Pahor, cand. med. vet., Vrtojba pri Gorici, in tekom šolskega leta se je pa obrniti na društvo Dunaj III., Linke Bahngasse 11.

Strašen zločin na Dunaju. V donavskem kanalu so našli zabojo, ki je plaval pod nekim čolnom. Ko so ga izvlekli iz vode in odprli, so našli v njem nago žensko truplo, brez glave, rok in nog. Komisija je določila starost umorjene od 28 do 30 let. Truplo je bilo brez krvi. Ugotovljeno je, da je bil izvršen umor.

Zavarovanje novega prestolonaslednika. Ko se je novi prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef poročil, zavaroval se je pri dunajski zavarovalnici »Anker« za jeden milijon kron. Ko je pa sedaj postal prestolonaslednik, je zvišal to zavarovalnino na 5 milijonov kron.

Slovenec — zmagovalac pri dirki na Tirolskem. Na Tirolskem se je vršila kolesarska dirka čez brenerski prelaz. Udeležilo se jo je veliko kolesarjev iz Avstrije in Nemčije. Zmagal je Slovenec vojak Gregl.

Zakaj so uporabne saje. Saje so nam v vsakdanjem življenju nekaj neprijetnega, industrija pa jih višje ceni, za njo so saje večjega pomena. Saje se namreč uporabljajo za tiskarsko črnilo, za voščila za črevlje, za razne lake in druge črne barve. Saje iz navadnih dimnikov navadno niso pripravne za izdelovanje barv. V to svrhu služijo posebne peči, ki imajo edini namen proizvajati saje. Saje, ki se izločujejo v naših dimnikih, uporabljajo radi vrtnarji kot gnojilo in tudi kot sredstvo proti mrčesom.

Da se mleko ne prismoči, naj se ne dene nikdar vret v suho posodo, ampak v lonec ali

kozico, v kateri je bila delj časa voda, ali pa v tako, ki se je prej dobro namočila v vodi.

Če kopita konj razpokajo, naj se vzame enako množino medu in navadnega voska in raztopi oboje skupaj na žerjavici. Kopito naj se najpoprej zgoraj in spodaj do dobrega osuši, razpoke in špranje naj se z mlačno vodo dobro opere in končno namaže s pomočjo čopiča z gori navedeno raztopino. Ako se to večkrat ponavlja, kopita prav gotovo popolnoma ozdravijo.

Prašiče, ki jih imamo za plemo, je treba večkrat kopati. Snažnost je za njih zdravstveno stanje izredne važnosti; s snažnostjo preprečimo tudi marsikatero bolezen. Kdor ima mnogo prašičev, naj si pripravi za kopanje prostor pri vodi ali pa primerno pripravo doma. Kdor jih ima malo, jih lahko večkrat s krtačo očisti in potem umije.

Izseljevanje iz Avstrije. Zadnje ljudsko štetje je dognalo, da se je izselilo iz Avstrije od leta 1901 do 1910 ogromno število 983.430 duš, t. j. 2.61% vsega prebivalstva. Na Kranjsko odpade 33.965 duš, t. j. 6.68% vsega prebivalstva. Med izseljenci je bilo 150.000 mladeničev, ki še niso zadostili vojaški dolžnosti.

Kako odstraniti iz perila madeže od sočivja? Madeže odstraniš, ako opereš to perilo v mlačnem, sladkem mleku.

Mala oznanila.

Ura kot reklama

Kdor hoče imeti **zastojno uro** in sicer elegantno perzijsko uro za gospe ali dame, kakor želi, naj piše **Trgovina z urami F. Schmidt, Praga — Vinograd.**

Dobrodoča trgovina

pri veliki celjski tovarni se proda pod ugodnimi pogoji. Pismene ponudbe pod K. L. na »Nar. List« v Celju.

Naprodaj je

posestvo v celjski okolici, obstoječe iz hiše s kuhinjo, 1 sobo, 2 sobicama, kletjo, hlevom za govejo živino in za prašice, podom za seno. Zraven je 12.000 kvadrat metrov zemljišča. — Cena znaša 7.400 kron. Naslov pove uprava tega lista.

Za oddati je lokal v Celju

z vsemi k stroki spadajočimi predmeti pod izredno ugodnimi pogoji, na dobrem prostoru, kjer je obstajala krojaška trgovina 60 let. Oddajo se po želji tudi posamezni predmeti, kakor tri šivalni stroji i. dr. Vprašati je pri **g. Berna, Celje, Gosposka ulica št. 6.**

Zahvala.

Globoko ginjeni o priliki izgube nepozabnega sina, oz. brata, svaka in strica, gospoda

ERNSTA HORVAT

izrečemo naiskrenejšo zahvalo prečastiti duhovščini, g. kolegom, velec. g. pevcem, pokloniteljem vencev in vobče vsem, ki so blagovolili spremiti rajnega na zadnji poti. Nadalje se zahvaljujemo za vse ustmene in pismene izraze sožalja.

V Mariboru, dne 16. julija 1914.

Rodbina Horvat. Rodbina Lah.

33 parnikov! 33 parnikov!

Austro-Americana, Trst

Redno prevažanje potnikov in blaga v Severno in Južno Ameriko, Kanado čez Grško, Italijo, Severno Afriko, Špansko in Portugalsko.

IZ TRSTA V NOVI JORK

z novimi velikimi dvovijačnimi brzoparniki

Cesar »Franc Jožef I.«

»Martha Washington« itd.

v Južno Ameriko

z dvovijačnimi parniki »Laura«, »Alice« itd. Prevoz iz Gibraltara v Novi Jork traja 7—8 dni. Prejšnjih 6 dni obsega zabavno vožnjo po Jadranskem in Sredozemskem morju, ne da bi se znižale cene. Pri vožnjah s posebnimi oceanskimi parniki po Sredozemskem morju posebne cene.

Prihodnji parniki: »Martha Washington« 18. julija v Novi Jork, »Alice« 22. julija v Buenos Aires čez Neapel, Barcelono, Almerijo, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos in Montevideo. »Cesar Franc Jožef« 1. avgusta v Novi Jork.

Pojasnila dajejo ravnateljstvo v Trstu, Via Molino Piccolo št. 2 in A. Kliffmanna naslednik, Maribor, Grajski trg št. 3.

Prav lepo stanovanje

s 3 sobami, kabinetom, kuhinjo kletjo in drvarnico se da v najem s 1. septembrom t. l. na Glavnem trgu št. 10 v Celju.

Pozor!

Radi ogromne zaloge pošljem ta

! Gramofon !

37 + 37 + 18 cm, odprtina livnika 50 cm, z zvončnico »Starkton« in 10 novih dvostranskih plošč z naj-novejšimi slovenskimi komadi, zraven 1 album za 12 plošč in 1000 ff. igel za tovarniško ceno: K 47—
10 plošč posebej . . . K 20—

Največja tovarniška zaloga gramofonov in godbenih avtomatov

A. Rasberger,
Ljubljana, Sodna ulica št. 5.
Lastna delavnica. Popravila ceno.

! Čudovito zdravilo!

Edino slovensko podjetje te vrste!

proti želodčni in črevesni bolezni, kakor tudi proti pljučnemu katarju; zelo priporočljivo za vsakega, ki trpi na slabi prebavi, sladkorni bolezni, kataralichnem ikerju (zlatenici), kroničnemu katarju mehurja je naravna rudninska voda

„Marijin vrelec“

Gor. Gabernik, Poljčane.

Glavni zalagatelj za celjski okraj:
ANTON KOLENC
veletrgovina v CELJU.

Mnoga priznana pisma na vpogledi!

:Kmetje!:

SUPERFOSFATI

Gnojite s superfosfatom!

Gnojite s superfosfatom!

so postali dokaj cenejši.

Dokazano najuspešnejše, najcenejše nadomestilo za ogljikovo kislino za vse vrste zemlje in sadežev, prekaša vsled svojega zenesljivega, hitrega vpliva vsa druga priporočena fosfornokisla gnojila!

Amonijakove, kalijeve, salpetrove-superfosfate kot najboljša sredstva za uspešno, izplažajoče se gnojenje dobite pri vseh tovarnah, trgovcih in kmetijskih družtvih.

Osrednja pisarna **L. Fortner,** Praga, Graben 17.

≡ C. kr. dvorni založniki ≡

A. ZANKL sinovi

tovarne barv, lakov in firnežev

Resljeva **LJUBLJANA** Marijin trg 1
Centrala: Gradec. Centrala: Gradec.

Tovarne in podružnice:

na Dunaju, v Göttingu, Trstu, Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.

Priporočajo:

vse vrste oljnate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež, prstni kranjski mavec (Gyps), olje za pod in stroje, karbolinej, čopiče, steklarski in mizarski klej in druge v to stroko spadajoče stvari.

Ceniki na razpolago!

Veleznana DALMATINSKA VINARNA

J. Matkovič, Celje Glavni trg 8

Razpošilja vsakovrstna naj-finejša **dalmatinska vina** po zelo nizkih cenah, najboljši nakupni vir za gostilničarje in vinske trgovce. Vzorce gratis in franko.

Specialna vina za slabokrvne in prebolele!

PAZITE! Samo 10 kron

stane v **Prvi gorenjski razpošiljalnici Ivan Savnik, Kranj št. 156**

- 4 1/2 m volnenega blaga za eno fino žensko obleko v poljubni barvi,
 - 1 zelo fini robec za na glavo,
 - 3 lepi žepni robci iz šifona,
 - 2 para močnih ženskih nogavc,
 - 1 svilnat pas in še več drugih različnih stvari za povrh.
- Ista množina še boljše vrste 15 kron,
Ista množina najboljše vrste 20 kron.

Zahtevajte najnovejše vzorce raznega blaga!
Solidno domače podjetje.

Otvoritev I. slovenske knjigarne na Spodnjem Štajerskem Goričar & Leskovšek, Celje.

Vedno v zalogi:

leposlovne knjige, poezije, slovarji, mladinski spisi, igre, molitveniki, podobe i. t. d.

Cenjenim odjemalcem vljudno naznanjam, da sva poleg najine trgovine s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami otvorila tudi popolno knjigarno, trgovino umetnine in muzikalij in da lahko postreževa z vsakovrstnimi knjigami slovenske in nemške literature, muzikalijami in umetninami ter prosiva, da blagovolite naročila tudi na knjige nama nakloniti.

Sprejemajo se naročila za modne, leposlovne in ilustrovane časopise.

V celjskem „Narodnem domu“ se odda v najem lokal za trgovino

s 1. avgustom t. l., dalje bodeta še **dve drugi trgovini** v isti hiši za dobiti v najem s 1. januarjem 1915. Nudi se tedaj prilika za etabliranje narodnih trgovcev na lepem prometnem mestu. Pojasnila daje Posojilnica v Celju

Bratje Slovenci,

kupujte kanafase, platno za vsake vrste perilo, blago za obleke, barvano platno, druke le pri češki firmi

Jaroslav Kocián, tkalnica
Cervený Kostelec, Češko.

40 metrov ostankov kanafasa, blaga za obrisače, platna ali druka pošiljam za K 24.— proti poštnemu povzetju.

Razglas.

Manjševalna dražba za navažanje prodeca se vrši za vse okrajne ceste ormoškega okraja

v sredo dne 29. julija 1914
v pisarni okrajnega zastopa v Ormožu.

Vspored je na ogled v pisarni okrajnega zastopa in pri vseh občinskih uradih.

Od okrajnega odbora ormoškega.

Dr. Lukas Wolte.

Pozor, kmetovalci!

Posodim ali prodam motor, ki je napravljen na vozu in se ga poljubno pelja kamor kdo želi. Motor je pripraven za mlačvo in za žaganje drv. K temu motorju imam tudi en par mlinskih kamnov in celo napravo. Vse to se lahko pogleda vsaki dan pri meni. Franc Mahen v Trnovljah pri Celju.

Ustanovljeno 1880!

Pozor!

Ustanovljeno 1880!

Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine

Karol Vanič, Celje, Narodni dom

se prodaja vse

pod lastno ceno.

Weckove steklenice in aparati za vkuhanje

sadja, zelenja in mesa so priznane kot najboljše, kar spričujejo mnogobrojna najvišja odlikovanja. — Ne kupujte različnih manjvrednih izdelkov!

Weckove steklenice ima v zalogi

FRANC STRUPI, Celje

ve. trgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, šipami itd.

Originalne Mayfarthove

postavno varovane

„HERKULES“

stiskalnice za vino in sadjevec prvovrstni fabrikat.

Hidraulične stiskalnice za vino in sadjevec.

Neprekosljive!

Mlini za sadje in grozdje.

Ureditev moštarij

F. MAYFARTH & Co.

izdelovalnica kmetijskih strojev

Dunaj II., Taborska cesta št. 71.

Specijalna tovarna za stiskalnice in vinarsko opravo.
Katalogi zastoj.
Želimo zastopnike.

Slikar in pleskar JAKOB WENGUST

naznanja, da se je preselil z Glavnega trga v Špitalsko ulico št. 10.

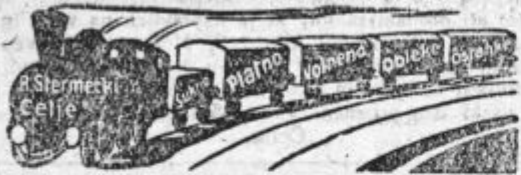
Slikar in pleskar

prevzame vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršuje v krasnih in najmodernejših vzorcih.

Postrežba točna in solidna.
Cene brez konkurence.

M. Dobravec

CELJE, Gosposka ulica 2.

in razno moderno blago za moške in ženske obične razpošilja po najnižjih cenah

Jugoslovanska razpošiljalna

R. STERMECKI v Celju št. 303 Štajersko.

Pišite po glavni ilustrovani cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bolgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

Listerjevi originalni angleški bencinovi

petrolejevi in plinovi motorji lokomobili

za vse vrste strojev od 1 1/2 — 10 H.P. z magnetnim vžigalom.

Najmanjša poraba goriva. Ugodni plačilni pogoji. Najpreprostejši motor za kmetijstvo!

Več tisoč v rabi. Ceniki in obiski zastonj.

R. A. LISTER & CO., dr. z. o. z. Dunaj, III/2, Hintere Zollamtsstrasse 9.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljsega K 2-40; prima polbelega K 2-80; belega K 4; belega, puhelega K 5-10; 1 kg velefinega snežnobelega, puljenega K 6-40; K 8; 1 kg puha, sivega K 6; K 7; belega, finega K 10; najfinejši prsni puh K 12. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napolnjen z novim, sivim, jako stano-vitnim puhaštim posteljnim perjem 16 K; napol-puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, K 3-50, 4 K — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 13-; K 14-70, K 17-80 in K 21-; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4-50, K 5-20, K 5-70; podpernica iz močnega rižnatega gradina, 180 cm dolga, 116 cm ši-roka, K 12-80, K 14-80. Razpošiljanje po po-zvetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za neugajajoče se povrne denar.

S. Benisch v Dešenici, št. 773, Češko.

Bogato ilustrirani ceniki zastonj in franko.

Za veselice na prostem

priporočamo v največji izbiri po najnižji ceni:

Lampijone
Konfeti
Serpentine

papirnati krožniki
papirnate servijete
dopisnice za šaljivo pošto

Zalepke za šaljivo pošto. — Karte za tombolo.

Največja slovenska trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na avstrijskem jugu na debelo in drobno.

GORIČAR & LESKOŠEK v Celju.

Edina slovenska knjigarna na Spodnjem Štajerskem.

Veletgovina s specerijskim blagom in deželnimi pridelki na drobno in debelo

Ivan Ravnikar, Celje

Graška cesta št. 21

priporočam vedno svežo in žgano kavo kakor tudi fino čokolado in kakao. — Zaloge rudniških voda, vrvarskega blaga in vsakevrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.

Solidna in točna postrežba.

POLJEDELSKE STROJE

kakor mlatičnice, vitlje, čistilnice za žito, sadne mline, slamoreznice, ročne mline za žito mleti, sploh kmetijsko orodje najboljše vrste ima v zalogi in prodaja veletgovina „Merkur“ po najnižjih cenah

Peter Majdič, Celje, Graška ulica št. 12.

Slovenci, širite Narodni List!

TUDI VAŠA KORIST

je, ako kupujete svoje potrebščine v domačih specijalnih trgovinah, ker tu se vam nudi velika izbira prvovrstnega blaga po najnižjih cenah. — Pri nakupu steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, okvirjev in šip se obrnite z zaupanjem na tvrdko

Fran Strupi, Celje

kjer se vam bude najsolidnejše postreglo.

„Ottoman tu, Ottoman tam“

povsod me iščejo, povsod me ljubijo.

LASTNI DOM

registr. stavbena in stanovanjska zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema vloge od svojih članov, ki name-ravajo zidati hiše in jih obrestuje po pet od sto 5%.

Zadruga ima v Gaberju tik Celja 28 lepih stavbenih prostorov na razpolago.

Na teh stavi svojim zadržnikom hiše, ako vplačajo v gotovini vsaj 30% vrednosti projektirane stavbe.

Pisarna je v Celju, Rotovška ulica 12.

Avstr. poštne hranilnice račun št. 54-366.

Uraduje se vsak četrtek od 9. do 12. ure in vsako nedeljo od 9. do 11. ure dopoldne.